

Klimaatverandering? Gedragverandering!

Lesdoel:

Je leert wat een klimaat is en welke er zijn. Je ontdekt waarom het klimaat verandert en wat je er tegen kunt doen door energie slimmer te gebruiken.

Weer over het weer

Met klimaat bedoelen we het gemiddelde weer in een plaats of gebied. Daarvoor bestuderen geleerde mensen (klimatologen) wel 30 of 40 jaar lang hoe warm of koud het ergens is, hoe bewolkt, hoe hard het waait en hoe vaak en hoe veel het regent. Op aarde komen vijf verschillende klimaten voor (kijk voor meer informatie ook eens op knmi.nl):

- 1) Landklimaat: hete zomers, koude winters en regelmatig een buitje.
- 2) Zeeklimaat: koele zomers, zachte winters en altijd een beetje vochtig.
- 3) Woestijnklimaat: het is er heel droog; overdag wordt het wel 45 °C en 's nachts vriest het.
- 4) Tropisch klimaat: zeer hete zomers met veel regen; in het najaar stormt het flink.
- 5) Poolklimaat: nooit warmer dan 0 °C en bijna altijd ligt er sneeuw en ijs.

IJSTIJD

Het klimaat verandert. Dat heeft het altijd al gedaan, zo is de natuur. Zo'n 140.000 jaar geleden was Noord-Europa met een dikke laag ijs bedekt. Even werd het warmer, maar al gauw begon een nieuwe IJstijd. Zo'n 18.000 jaar geleden werd het weer warmer. Nog altijd stijgt de temperatuur, maar dat komt nu door de mens: wij brengen te veel CO₂ in de

lucht, een gas dat een deel van de warmte van de zon op aarde vasthoudt.

Dat zit zo

Wij hebben energie nodig om bijvoorbeeld machines thuis te laten werken. Die energie wordt in fabrieken gemaakt door het verbranden van kolen, olie en gas en komt via het stopcontact in de vorm van stroom bij ons terecht. Maar bij die verbranding komt er CO₂ in de lucht. Daardoor wordt het snel warmer op aarde.

Amersfoort aan Zee

Dat klinkt gek, maar Amersfoort zou in de verre toekomst echt een kustplaats kunnen worden. Als de temperatuur stijgt, gaat het op sommige plekken op aarde vaker regenen. Ook smelten gletsjers sneller dan normaal waardoor er meer water in zee komt. Gelukkig heeft Nederland dijken die dit stijgende zeewater tegenhouden. Maar die moeten veel hoger en sterker worden gemaakt.

Niet kletsen, maar doen!

Al jaren komen wereldleiders bij elkaar om te praten over klimaatverandering. Maar tot echte daden komt het maar niet.

Greenpeace voert daarom actie om regeringen en bedrijven te overtuigen dat ze moeten kiezen voor andere, schone energiebronnen. Bijvoorbeeld energie van de wind en de zon.

Lesje aardrijkskunde

Je hebt geleerd welke klimaten er op aarde bestaan. Welk klimaat denk jij dat Nederland heeft? Noem twee gebieden waar het poolklimaat voorkomt. En weet jij welk klimaat het in de Sahara is?

SCHOOLKLIMAAT

Hoe zit het eigenlijk met het klimaat op jouw school? Is het daar een tropisch paradijs, of draag jij dikke wanten en een muts? Maak een lijstje van de apparaten en gewoonten op school die energie kosten, terwijl het niet nodig is. Onderzoek bijvoorbeeld de volgende zaken:

- 1) Brandt er licht in de lokalen of wc's als er niemand is?
- 2) Gaat de buitendeur vanzelf dicht met een veer?
- 3) Staan computers op stand-by?
- 4) Hebben de ramen enkel glas (in plaats van dubbel glas)?

Zo! Nu je dit weet, kun je actie ondernemen. Hang bijvoorbeeld briefjes bij alle lichtknoppen: 'Doe mij uit als je weggaat!'. Bedenk zelf nog vijf andere manieren om slimmer om te gaan met energie.

Test: hoe groen ben jij?

Hieronder zie je drie vragen. Kies het antwoord dat het beste bij jou past. Is dat het groenste antwoord, of kan het beter? Bespreek je antwoorden met de klas.

1. 's Ochtends sta je wel twintig minuten onder de douche. Even wakker worden.
A) Alleen op zondagochtend.
B) Heerlijk, vooral met lekker warm water.
C) Na 5 minuten ben ik ook wel schoon.
2. Voor schooltijd doe je rustig aan, want je moeder brengt je toch met de auto naar school.
A) Ja, want anders red ik het echt niet.
B) Echt niet, ik ga altijd op de fiets.
C) Soms, als het toevallig zo uitkomt.
3. De afstandsbediening doet het niet meer.
A) Gelukkig heb je nog nieuwe batterijen.
B) Even de batterijen opnieuw opladen.
C) De batterijoplader hangt aan het stopcontact.

Warme truiendag

Elk jaar vieren we in Nederland warme truiendag. Heb je het koud? Doe dan niet de kachel hoger, maar trek een warme trui of vest aan! Natuurlijk gaat het niet om die trui, maar om slimmer om te gaan met energie. Vraag je school, ouders, vrienden en vriendinnen om ook mee te doen. Kijk op warmetruiendag.nl.

